

مرکز مطالعات و توسعه آموزش پزشکی

دانشکده بهداشت

گروه مهندسی بهداشت محیط

راهنمای مطالعاتی دانشجویان

عنوان درس: برنامه عملیاتی و قوانین و مقررات

گروه: بهداشت محیط

تاریخ: 1401/07/01

- عنوان درس: برنامه عملیاتی و قوانین و مقررات
- تعداد واحد: 1 واحد نظری
- هماهنگ کننده: آموزش دانشکده بهداشت
- مدرس: دکتر زهرا درخشان
- پیش نیاز: تصفیه فاضلاب- تصفیه آب- کلیات پسماند- آلودگی هوا

اهمیت درس: پیچیدگی روزافزون تعاملات و تقابلات فعالیت‌های اجتماعی با مقوله بهداشت محیط زیست در جهان امروز موجب توسعه قوانین و مقررات حقوقی در عرصه ملی و بین‌المللی گردیده است و در بسیاری از موارد جوامع علی‌رغم تمایل خود مجبور به پذیرش و گردن نهادن به مجموعه قوانینی گردیده‌اند که برای جلوگیری از انتشار آلودگی‌ها در عرصه جهانی مقرر گردیده‌اند. از سوی دیگر در پهنه کشوری نیز به منظور رعایت اصول محیطی و بهداشتی و پیشگیری از تخریب منابع طبیعی یا تهدید سلامت عمومی مجموعه قوانین کشوری در مقیاس و سطح قوانین اساسی و قوانین عادی و آئین‌نامه‌ها و مصوبات شوراهای عالی مختلف وضع گردیده‌اند. با توجه به اهمیت پیگیری بسیاری از رهنمون‌های بهداشتی و زیست‌محیطی و نیاز به آگاهی از مجموعه مقررات و آئین‌نامه‌ها و مصوبات مرتبط با چنین رهنمون‌هایی در این درس ضمن تشریح مفاهیم عام حقوق و حقوقی بهداشت محیط زیست، مهمترین مجموعه‌های حقوقی ملی و جهانی مرتبط با بهداشت محیط زیست ارائه خواهد گردید.

اهداف کلی و میانی:

دانشجو باید بتواند:

روش تدریس:

این درس به شیوه تدریس گروهی و با رویکرد آموزشی یادگیری ترکیبی Blended Learning ارائه می‌شود. در شرایط عادی حدود 70 درصد درس به شیوه حضوری و 30 درصد با استفاده از شیوه‌های الکترونیکی ارائه می‌شود (شامل ابزارهای تعاملی سامانه مدیریت یادگیری (نوید)، تکالیف و فعالیت‌های یادگیری، تالار گفتگو، خودآزمون‌ها و ... و نیز کلاس مجازی برای رفع اشکال و ارتباطات تعاملی مستمر با اساتید). کلیه محتواها و منابع آموزشی، خودآزمون‌ها و تکالیف و ... بر روی سیستم مدیریت یادگیری نوید ارائه می‌شود.

روش تدریس حضوری

سخنرانی کوتاه استاد، بحث و گفتگو، نقد مقالات و ارائه کنفرانس‌های کلاسی توسط دانشجویان همراه با بازخورد و نقش هدایتگر استاد

روش تدریس الکترونیکی

شیوه‌های همزمان: ارائه کنفرانس به شیوه وینار و ژورنال کلاب مجازی همراه با Cased Based Discution مقالات پژوهشی
شیوه‌های غیر همزمان: به اشتراک گذاری محتواها و منابع، ارائه تکالیف و فعالیت‌های یادگیری، تالار گفتگو و خودآزمون

روش ارزشیابی:

- آزمون میان ترم (30 درصد) 6 نمره
- شرکت فعال در کلاس و حضور و غیاب (5 درصد) 1 نمره
- تکالیف و سایر فعالیت‌ها (15 درصد) 3 نمره

- ✓ اهمیت محیط زیست در سند چشم انداز جمهوری اسلامی ایران و قوانین و مقررات محیط زیست در ایران و موارد استفاده از آن‌ها را بیان کند.
- ✓ قوانین و مقررات بین‌المللی در ارتباط با ضرورت حفاظت از محیط زیست، کنوانسیون، کمیسیون و معاهده‌های بین‌المللی را شرح دهد.
- ✓ جنبه‌های علمی وضع استانداردها را توضیح دهد.
- ✓ قوانینی که مستقیماً در رابطه با حفاظت و بهسازی محیط زیست و بهداشت محیط در ایران مرتبط می‌باشد را توضیح دهد.
- ✓ قوانینی که بطور غیرمستقیم در رابطه با محیط زیست و بهداشت محیط در ایران می‌باشد را بیان کنند.
- ✓ شوراها و کمیته‌هایی که به نحوی مربوط محیط زیست و بهداشت محیط بوده و در قوانین ایران پیش‌بینی شده است را شرح دهد.
- ✓ آئین‌نامه و تصویب‌نامه‌های مربوط به حفاظت محیط زیست و بهداشت محیط را بیان کند.
- ✓ ضوابط و دستورالعمل‌های مصوب را بیان کند.
- ✓ مصوبات شورای عالی محیط زیست را بیان کند.
- ✓ قوانین و آیین‌نامه‌های اجرایی مرتبط با غذا را شرح دهد.
- ✓ ماده 13 قانون مواد خوردنی، آشامیدنی، آرایشی و بهداشتی را شرح دهد.
- ✓ قوانین مرتبط با آب را شرح دهد.
- ✓ قوانین مرتبط با مدیریت پسماندها را شرح دهد.
- ✓ قوانین و مقررات بین‌المللی و کشور در ارتباط با آلودگی هوا را شرح دهد.

مراجع:

- مجموعه قوانین و مقررات محیط زیست ایران، (1376) جلد اول و دوم، تدوین دفتر حقوقی / امور مجلس سازمان حفاظت محیط زیست، آخرین چاپ.
- مجموعه قوانین و مقررات وزارت جهاد سازندگی (1376) دفتر حقوقی و امور مجلس وزارت جهاد سازندگی.
- جمشید مختار، (1376)، ایران و حقوق بین الملل، نشر دادگستری.
- بختیاری اصل، فریبرز (1376)، کنفرانس بین المللی محیط زیست در ریو، دفتر مطالعات سیاسی و بین المللی وزارت امور خارجه.
- لواسانی احمد (1372) کنفرانس بین المللی محیط زیست در ریو، دفتر مطالعات سیاسی و بین المللی وزارت امور خارجه.
- میرزایی نیگجه سعید (1373)، تحول مفهوم حاکمیت در سازمان ملل متحد، دفتر مطالعات سیاسی و بین المللی وزارت امور خارجه.
- قوام میراعظم، (1375) حمایت کیفری از محیط زیست انتشارات سازمان حفاظت محیط زیست.
- تقی زاده، مصطفی، (1374) حقوق محیط زیست در ایران، انتشارات سمت.
- ملک صمدی حمیدرضا، قطب جنوبگان، انتشارات وزارت امور خارجه.
- شاحیدر عبدالکریم، (1373)، شکار و صید در حقوق ایران، انتشارات سازمان حفاظت محیط زیست.
- PKiss A., (1997), "The rd of International Organization in the Evolution of Environmental Law", United Nation Institute for

Training and Research, (UNITAR), Geneva, Switzeland, Course 1,2,3, and 4.

- Goldsteen J.B. (2002), "The ABCs of Environmental Regulation", Government Institutes, 2nd edition.
- Findley R.W (2002), "2002 Supplement to cases and Materials on Environmental Law", West, 5th edition.

• اشتباهات رایج دانشجویان در این درس:

- 1- عدم مشارکت در مباحث کلاسی
- 2- عدم توجه به سوالات مطرح شده در کلاس
- 3- عدم توجه به نحوه بارم بندی ارزشیابی درس
- 4- عدم برقراری ارتباط بین مطالب
- 5- عدم مطالعه منابع معرفی شده جهت تکمیل مباحث
- 6- عدم ارائه به موقع مطالب درسی و موکول کردن آن به جلسات پایانی و عدم اخذ نمره آن

• نکات کلیدی در یادگیری بهتر این درس عبارتند از:

- 1- حضور منظم در کلاس و مشارکت فعال در مباحث کلاسی
- 2- جستجوی پاسخ سوالات مطرح شده در کلاس در منابع علمی معرفی شده

3- ارائه به موقع تکالیف کلاسی

4- ارائه مطلب مرتبط با سرفصل در کلاس

5- انجام فعالیت پژوهشی مرتبط با درس